

Federaal Agentschap
voor de Veiligheid
van de Voedselketen

DG Controlebeleid
Directie Plantenbescherming
en sectie Diervoeders &
dierlijke bijproducten (S1)

AC - Kruidtuin
Food Safety Center
Kruidtuinlaan 55
B-1000 Brussel
Tel. : 02 211 82 11
Fax : 02 211 86 30

info@afsca.be
www.afsca.be

Omzendbrief met betrekking tot de bestrijding
van Salmonella in diervoeders

Correspondent : Christophe Keppens
Toestelnummer : 02/211 86 05
E-mail : christophe.keppens@favv.be

Uw brief van Uw kenmerk Ons Kenmerk Bijlagen Datum
PCCB/S1/CKS/483559 10/06/2010

Betreft : De bestrijding van Salmonella in diervoeders

Geachte,

Verordening 2160/2003 legt maatregelen op ter detectie en bestrijding van Salmonella en andere zoönoseverwekkers in alle stadia van productie, verwerking en distributie, in het bijzonder op het niveau van de primaire productie met inbegrip van diervoeders, teneinde de prevalentie ervan en het risico voor de volksgezondheid te verminderen (Artikel 1). Artikel 5 van voorgenoemde Verordening stelt dat de nationale controleprogramma's minstens betrekking moeten hebben op, onder andere, het stadium van de productie van diervoeders.

Het is in dit kader dat het FAVV al enkele jaren de detectie van Salmonella opgenomen heeft in zijn nationaal controleprogramma. Voor voeder voor gezelschapsdieren en voedermiddelen van dierlijke oorsprong zijn de normen vastgelegd in Verordening (EG) nr. 1774/2002. Voor Salmonella is de wettelijke norm in deze producten afwezig in 25 g ($n=5$, $c=0$, $m=0$, $M=0$)¹. Voor plantaardige producten wordt op basis van artikel 3 van het koninklijk besluit van 8 februari 1999 de actielimiet gelegd op afwezig in 25 g ($n=5$, $c=0$, $m=0$, $M=0$)¹.

Deze omzendbrief wil de acties ondernomen door het FAVV bij een positief resultaat voor Salmonella in **plantaardige diervoeders** verduidelijken.

Aanpak

Iedere aanwezigheid van Salmonella wordt door het FAVV aanzien als een niet-conformiteit. Hoe het FAVV op een contaminatie zal reageren is afhankelijk van het serotype van de vastgestelde Salmonella, in welk type diervoeder de Salmonella zich bevindt en in welk stadium van de voederketen de diervoeders zich bevinden. Per type voeder (diersoort) werden kritische serotypes vastgesteld, i.e. serotypes waarvan aangetoond werd dat ze belangrijker zijn voor dit type voeder. Al deze parameters samen maken dat er een actie zal volgen die in verhouding is met het risico van de Salmonellacontaminatie.

¹ Waarbij n = aantal te testen monsters; m = drempelwaarde voor het aantal bacteriën; het resultaat wordt als bevredigend beschouwd als het aantal bacteriën in geen enkel monster groter is dan m ; M = maximumwaarde voor het aantal bacteriën; het resultaat wordt als onbevredigend beschouwd als het aantal bacteriën in één of meer monsters gelijk is aan of hoger ligt dan M ; en c = aantal monsters waarvoor de bacterietelling een resultaat tussen m en M geven en waarbij het monster nog als aanvaardbaar wordt beschouwd als het resultaat van de bacterietelling voor de overige monsters niet hoger is dan m .

Kritische serotypes

Om geen nultolerantie te moeten toepassen, is het vastleggen van kritische serotypes noodzakelijk. De kritische serotypes werden vastgesteld op basis van de serotypes die al in diervoeders aangetroffen werden. Hun belang en aanwezigheid in dieren, producten en mensen werden daarvoor geëvalueerd. Deze evaluatie zal, met het beschikbaar worden van nieuwe gegevens, minstens 1 maal per jaar opnieuw uitgevoerd worden.

Wat zijn nu de kritische serotypes?

- Voor pluimveevoeders: *S. Agona*, *S. Anatum*, *S. Mbandaka*, *S. Paratyphi B var. Java*, *S. Senftenberg*, *S. Enteritidis*, *S. Hadar*, *S. Infantis*, *S. Typhimurium* en *S. Virchow*.
- Voor rundveevoeders: *S. Anatum*, *S. Dublin*, *S. Enteritidis*, *S. Infantis* en *S. Typhimurium*.
- Voor varkensvoeders: *S. Anatum*, *S. Derby*, *S. Enteritidis*, *S. Infantis* en *S. Typhimurium*.
- Voor voedermiddelen zijn alle hiervoor vermelde serotypes kritisch (deze kunnen immers in gelijk welk type voeder terecht gekomen zijn).

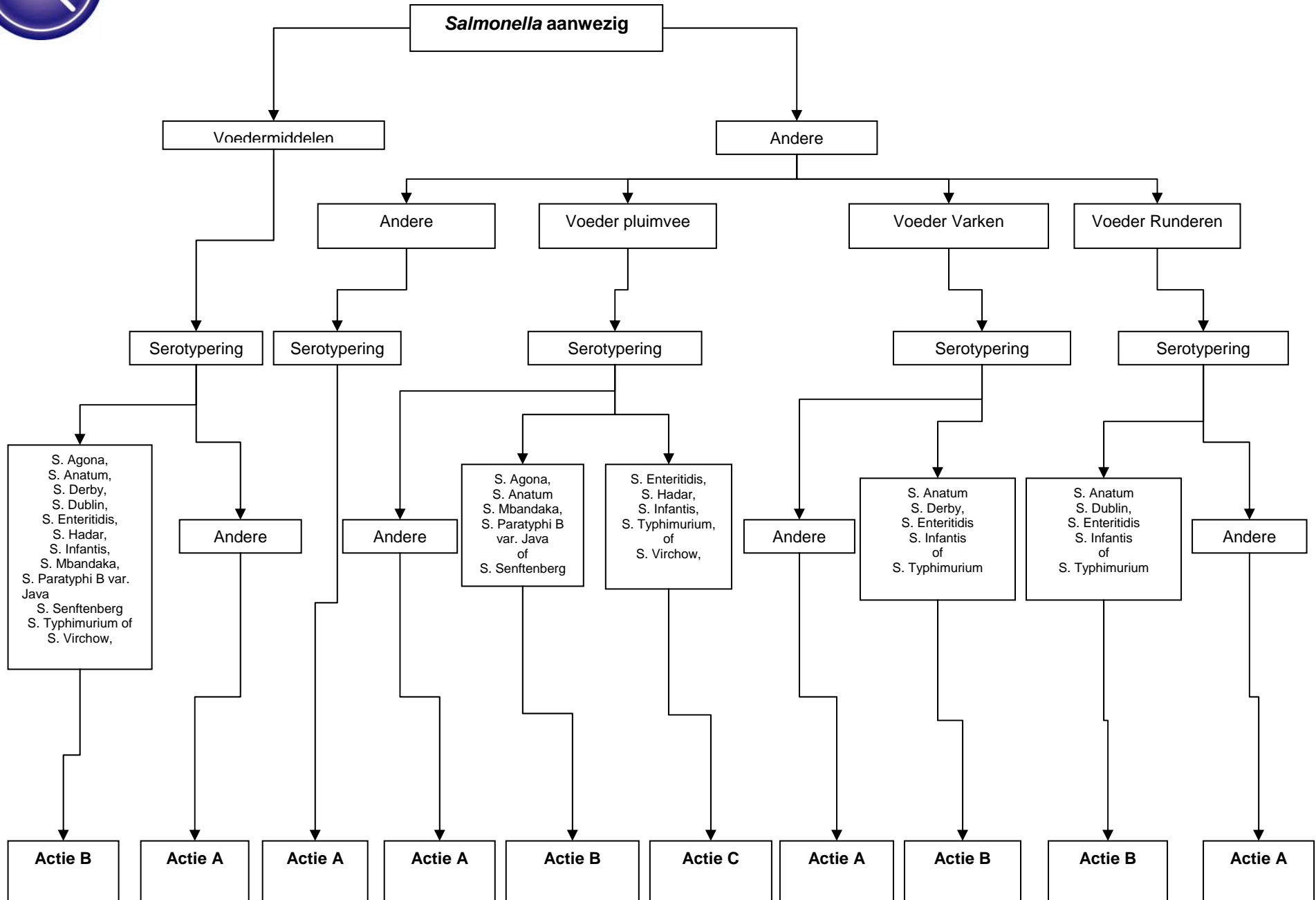
Acties

Zoals eerder vermeld, hangen de acties af van het serotype, de aard van het voeder en de plaats waar de voeders zich bevinden. Er worden 3 klassen van acties onderscheiden. Bij de 'A'-acties wordt een onderzoek naar de bron gevoerd om een herhaling te voorkomen, dit is enkel voor niet-kritische serotypes. Bij 'B'-acties wordt er naast een onderzoek naar de bron een behandeling van de voeders geëist. Dit is het geval voor de kritische serotypes bij rundvee- en varkensvoeders en sommige van de pluimveevoeders. Voor 5 serotypes bij pluimveevoeders (*S. Hadar*, *S. Infantis*, *S. Typhimurium*, *S. Enteritidis* en *S. Virchow*) wordt er een 'C'-actie ondernomen. Dit houdt naast de 'B'-acties tevens een recall van de al verzonden goederen in. Een gedetailleerde beslissingboom alsook een matrix met de volledige lijst van de door het FAVV te ondernemen acties kan u in bijlage vinden.

Hoogachtend,

Herman Diricks (get.)
Directeur-generaal

CC:J-M Dochy, Directeur-generaal Controle

Actie	Bij landbouwer	Bij mengvoederfabrikant	Bij handelaar/fabrikant grondstoffen
A	Voedermiddelen & mengvoeders: <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek bij de landbouwer - Onderzoek leverancier/fabrikant - Waarschuwing² 	Voedermiddelen & mengvoeders: <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek bron + maatregelen - Onderzoek bij leverancier/fabrikant - Waarschuwing² 	Voedermiddelen & mengvoeders: <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek bron + maatregelen - Onderzoek bij leverancier/fabrikant - Waarschuwing²
B	Voedermiddelen & mengvoeders: <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek bij de landbouwer - Afhankelijk van het onderzoek, maatregelen ter voorkoming van hercontaminatie op het bedrijf (reiniging, ontsmetting) - Informatie PRI - Onderzoek bij leverancier/fabrikant - Waarschuwing² 	Voedermiddelen (1) <ul style="list-style-type: none"> - Beslagname voedermiddel aanwezig op bedrijf - Behandeling (van het VM zelf of via gebruik in mengvoeders (bvb pelletiseren) + bewijs afwezigheid - Informatie afnemers + controle hierop - Beslagname aangemaakte voeders bij fabrikant + bemonstering (n=5) & analyse <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Voor NC B voeders: zie (2) ⇒ Voor NC C voeders: zie (3) & (4) - Onderzoek bron + maatregelen - Onderzoek bij leverancier/fabrikant - RASFF indien noodzakelijk - Waarschuwing² Mengvoeders (2) <ul style="list-style-type: none"> - Beslagname mengvoeders nog aanwezig op het bedrijf - Behandeling + bewijs afwezigheid - Informatie afnemers + controle hierop - Onderzoek bron + maatregelen - RASFF indien noodzakelijk - Waarschuwing² 	Voedermiddelen & mengvoeders: <ul style="list-style-type: none"> - Beslagname - Behandeling + bewijs afwezigheid - Informatie afnemers + controle hierop - Onderzoek bij afnemers (zie (1)) - Onderzoek bron + maatregelen - Onderzoek bij leverancier/fabrikant - RASFF indien noodzakelijk - Waarschuwing²
C	Mengvoeders (4) <ul style="list-style-type: none"> - Beslagname van de voeders - Informatie PRI - Onderzoek bij de landbouwer - Afhankelijk van het onderzoek, maatregelen ter voorkoming van hercontaminatie op het bedrijf (reiniging, ontsmetting) - Onderzoek bij leverancier/fabrikant - Waarschuwing² 	Mengvoeders (3) <ul style="list-style-type: none"> - Beslagname + recall - Behandeling + bewijs afwezigheid - Informatie afnemers + controle hierop - Informatie PRI - Onderzoek bron + maatregelen - RASFF indien noodzakelijk - Waarschuwing² 	

² Waarschuwing (WS) t.a.v. de verantwoordelijke voor de besmetting. Indien de verantwoordelijk niet kan worden aangeduid WS aan diegene bij wie het monster werd genomen. Een waarschuwing zal steeds opgevolgd worden met een nieuwe monsternamen binnen 3 maand. Een 2de waarschuwing zal niet noodzakelijk aanleiding geven tot een PV wanneer de 2 besmettingen niet gerelateerd zijn.